

Malta haridussüsteem ERASMUS + projekti näitel

Pärnu Ülejõe lasteaia neli töötajat külastasid Erasmus+ õpirändeprojekti raames 27.05.2023-03.06.2023 Maltal asuvaid kirikukooli: ST. Francis B'Kara ja St. Francis Msida, kus olid ka rühmad 3/4 ja 4/5 aastaste lastega. Eesmärk oli tutvuda eelkõige muukeelse lapse arengu toetamise võimalustega ja saada ülevaade Malta koolieelses eas lastega seonduvast haridussüsteemist.

Malta on kakskeelne riik (malta keel ja inglise keel), õppetöö toimus enamasti inglise keeles. Kiriku kool ei olnud tasuline, kuid sinna pääses ainult tutvuste kaudu, aga kool ootas vanematelt annetusi ümbriku sisse, mida töid kooli lapsed, sest vanemad ei pääsenud ise kooli sisse.

Kooliga samas hoones elasid ka nunnad, kes olid juba väga eakad, kuid nooremana pidasid nad selles koolis õpetaja ametit. Kooli esimesel korrusel oli kolm lasteaia rühma. Kaks neist 3-4 aastastele lastele ja üks 4-5 aastastele. Sealt edasi teisel korrusel olid juba kooli klassid, kus õppisid veel poisid ja tüdrukud koos kuni 10 aastaseks saamiseni. Seejärel pidid nad tegema nõ. taseme testi, mille alusel said lapsed endale külge teatud numbri, mis andis edasiseks kooliteeks erinevaid (paremaid ja kehvemaid) võimalusi. Ja sellest vanusest jagunesid lapsed juba poiste ja tüdrukute koolidesse. Lapsed kandsid ühtset koolivormi. Ühel päeval lubati tulla oma riietega ja see oli laste jaoks pidupäev. Ranged reeglid väljanägemise suhtes olid ka töötajatele: riietus pigem pikkade säärtega ja pikkade varrukatega ja nähtavad tätoveeringud olid keelatud.

Laste päev algas lasteaias kell 7.30. Õppetegevus toimus enamasti inglise keeles(Malta on kakskeelne riik, kus ülekaalus ongi inglise keel).Rühmaruum oli väga väike, mis mahutas kolm värvilist kuuekandilist lauda, õpetaja laua, pisikese laua tugisikule ja kaks riiulitega kappi. Kõrval rühmas, kus oli erivadusega laps, oli talle ka tugisik, kes oligi ainult selle konkreetse lapse päralt. Teiste lastega tegeles õpetaja üksi. Rühmas oli ainult üks töötaja - õpetaja, kes pidi tegema kõike. Kui ise lapsi aidata püüdsime, ei vaadatud sellele sugugi hästi, kuna need lapsed olid treenitud kõigega ise hakkama saama. Vabal põrandapinnal oli kummine värviline kate, mida nad ise nimetasid vaibaks. Selle peal sai mängida klotsidega. Ühel päeval nägime õppetegevust ka malta keeles. Õpetaja luges lastele Tuhkatriinu

muiinasjuttu, seejärel viis läbi tegevuse, kus õppevahenditeks olid värvilisest paberist välja lõigatud kingad, millel omakorda kirjutatud numbrid. Lapsed pidid nimetama värve, mida õpetaja näitas ja seejärel leidma ka õige numbriga kinga. Tegemist oli 4-5 aastaste lastega. Huvitav oli ka see, et selles vanuses neile veel pliiatsihoidu ei õpetatud, seda tehakse alates viiendast eluaastast. Seni kirjutavad tähti kas liivale või näpuvärvidega paberile. Sellel ajal, kui õpetaja ühe laste grupiga värvi- ja numbrimängu mängis, said ülejäänud vabalt mängida, kuid kahjuks ei saanud nad selleks ise vahendeid valida, vaid õpetaja ise valis pooltele väikesed plastmassist loomad ja teistele klotsid. Seejerel toimus vahetus ja lapsed liikusid lauast-lauda.

Edasi tuli kauaoodatud paus õues mängimiseks. Õuealaks oli kiviõrandaga aatrium, mis oli jagatud kaheks osaks. Ühel poolel kolm plastikust liumäge ja kaks kiike. Teisel pool võisid lapsed joosta, kuid seda õpetaja juhendamise järgi - kolm last korraga. Distsipliin oli selles koolis väga tähtsal kohal.

Peale nn. õueaega tuli lõunapaus. Enne sööma asumist loeti palve, kus õnnistati toitu ja neid käsi, mis selle toidu valmistasid. Lõunasööki ei pakutud kooli poolt vaid iga laps oli selle kodust karbiga kaasa võtnud. Kotist võeti välja väike linik, mis asetati lauale oma toidukarbi alla. Karbis oli enamasti võisai või küpsised ja natuke puuvilja, mõnel lapsel ka makaronid. Joogiks vesi. Käsi enne söömist ei pestud, äärmisel juhul desinfitseeriti. Kui söögiaeg oli lõppenud, pakkis iga laps jälle oma koti kokku ja tegevus jätkus. See, mis lastel söögi ajal maha pudises, sinna ka jäi ja koristati alles päeva lõpus koristaja poolt. Rühma seinal oli hiigelsuur puutetundlik ekraan, millel said lapsed näiteks memoriini mängida või mõnd õpetlikku filmi vaadata. . Järgnes edasi õppetegevus, siis aga olid lapsed jagatud kolme gruppi, kus ainult ühes toimus õppetegevus koos õpetajaga. Teised said samal ajal "mängida", kuid mitte oma valitud mängu. Kui õppetegevused said tehtud, hakkasid lapsed ootama koju minekut. Selle ootamise ajal vadati taustaks multifilmi, mõned lapsed vaatasid, mõni magas juba laua ääres. Bussid jõudsid kooli ette 13.00 ja lapsi hakati siis koju saatma. Nad kogunesid aatriumi koos õpetajatega, kus direktor luges palvet ning kutsus lapsi nimepidi, kelle vanemad olid vastu tulnud ja seejärel direktor hakkas nimetama busse

numbreid ja ülejäänud lapsed juba teadsid ise mis number bussi peale nad peavad minema. Bussidega viidi lapsed edasi lastehoidu, sest nende vanemad olid veel tööl.

Rühmas oli üks õpetaja 14 lapse kohta. Igas rühmas oli vähemalt 1 erivajadusega laps (autist, downi sündroomiga, kõnepuudega lapsed vm), kellel oli kõrval tugiisik, kes tegeles ainult temaga, õpetaja abisid rühmas ei olnud. Õpetajad olid väga ranged, esimene poolaasta keskenduti rangele distsipliinile ja sealt edasi teadsid lapsed juba ise täpselt mida ja kuidas edasi teha. Rühmaruum oli väike, kuhu pidi mahtuma kolm laste lauda, õpetaja laud ja mõned riiulid. Mänguasju oli lastel väga vähe ja need vähesedki on pidanud õpetaja ise enda raha eest ostma. Lapsed kandsid koolivormi, mille pidid soetama lapsevanemad ise. Rühmaruume kaunistasid laste enda tehtud tööd. Üllatuseks meile oli rühmas väga suur puutetundlik ekraan, kus õpetajad, kui ka lapsed said seda õppetöökäsitada. Vanematega suheldi nädala lõpus meili teel, kus neile anti ülevaade toimuvast. Tänu Erasmus + õpirände projektile saime aru, kui head võimalused on meie lasteaedades. Töövarjutamise käigus omandasime üldisi teadmisi Malta haridussüsteemist. Toimus vastastikune kogemuste jagamine. Lisaks tutvusime kohalike vaatamisväärsuste ja eluoludega.

Oleme võimaluse eest ääretult tänulikud ja soovime kindlasti ka teistel kolleegidel seda võimalust kasutada.

Kairi Rannak, Kaidi Tamm, Maria Kaljulaid, Merilin Havasaar